

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Hasan Basri ÜSTÜNBAŞ

Kayseri Milletvekili

2.- İbrahim KONUKOĞLU

Gaziantep Milletvekili

3.- Mustafa KARSLIOĞLU

Bolu Milletvekili

4.- Emre KOCAOĞLU

İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde faaliyet gösteren, zorunlu ve primli sisteme dayalı sosyal güvenlik kuruluşları, SSK, Bağ-Kur ve işsizlik sigortasını uygulayacak Türkiye İş Kurumu'nu (İş ve İşçi Bulma Kurumu) teşkilat yapılarında birliktelik temini ile bir çatı altında toplayıp, kuruluşlar arası norm ve standart birliğini ve koordinasyonu sağlayacak, bu kurumların tek tek ve hep birlikte veri tabanını oluşturacak, aktüeryal ve mali durumlarını izleyecek ve bu vasıta ile sosyal güvenlik kurumlarının, çalışma hayatı ve genel ekonomi üzerindeki etkisini değerlendirecek bir Kuruma ihtiyaç olduğu aşikardır.

Bu ihtiyacı gidermek amacıyla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı olarak Sosyal Güvenlik Kurumu kurulmuş ve söz konusu sosyal güvenlik kuruluşları da bu Kurumun ilgili kuruluşları haline getirilmiştir.

Bakanlığın ana hizmet birimleri arasında yer alan Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğünün, bir genel müdür, iki genel müdür yardımcısı ve beş daire başkanlığından oluşan kadrosu iptal edilmiş, onun yerine Bakanlığın bağlı kuruluşu olarak hizmet verecek olan Sosyal Güvenlik Kurumu'na bir başkan, iki başkan yardımcısı ile Finansman ve Aktüerya Daire Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Daire Başkanlığı, Koordinasyon Daire Başkanlığı ile Personel, Hakla İlişkiler ve İdari İşler Daire Başkanlığından oluşan dört daire başkanlığı, sosyal güvenlik uzmanlarından oluşan kadrolar tahsis edilerek dar ancak uzman kadro oluşturulmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumunun bünyesinde kurulan Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu'na, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Maliye, Sağlık ve İçişleri bakanlıkları ile Hazine ve Devlet Planlama Teşkilatı müsteşarlıkları ve sosyal güvenlik kuruluşları üst düzey yöneticilerini bir araya getirerek ülke genelinde sosyal güvenlik politikalarının belirlenmesi, genel sorunların tartışılıp çözülmesi için karar alınması konusunda görev verilmiştir.

Böylece daha az sayıda ancak belirli konularda uzman kadrolardan oluşan bir Kurum ile Türkiye'de sosyal güvenlik alanında genel politikalar belirlenip, sosyal güvenlik kuruluşları arasında koordinasyonun sağlanması, norm ve standart birliğine gidilmesi, sosyal güvenlikle ilgili istatistiki bilgilerin tek elde toplanıp ortak veri tabanı kurulması sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, sosyal yaşamın tüm bireylerinin yararlandığı sanayileşme ve teknolojik gelişmelerin olumsuzluklarını çalışanlara ödetmeme çabası "İş Sağlığı ve Güvenliği" çalışmalarının temelini oluşturmakta ve bu niteliği ile "İş Sağlığı ve Güvenliği" sosyal güvenliğin önemli bir bölümü olarak çalışanlar için yaşamsal önem arz etmektedir.

Ülkemizde Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen sanayi atılımları ile birlikte işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatının gelişmesine de tanık olunmuştur. Henüz Cumhuriyet ilan edilmeden Kurtuluş Savaşı'nın en zor günlerinde 1. TBMM döneminde çıkarılan "Ereğli Havza-i Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanun"la başlayan, çalışanın sağlığını ve güvenliğini koruma amacına yönelik mevzuat oluşturma çabaları 1961 Anayasasına da yansımış; bu Anayasanın özellikle "Sosyal ve Siyasi Haklar" başlığını taşıyan üçüncü bölümünde iş güvenliğine ilişkin hükümler yer almıştır. 1982 Anayasasında da 1961 Anayasası ile getirilen hükümler kural olarak korunmuştur.

İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı'nın görevlerini belirleyen 12 nci maddede iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi ile eğitim gibi konular Daire Başkanlığı'na bırakılmakla birlikte, iş güvenliği denetimlerini yerine getirmekle görevli İş Teftiş Kurulu Başkanlığı ile işbirliği ve koordinasyonun yasal altyapısı hazırlanmamış, Daire Başkanlığı yeterli performansı gösterememiş, işlevlerini amaçlanan biçimde yerine getirememiştir. 26/03/1969 tarih ve 6/11568 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan ve halen faaliyetlerini daire başkanlığına bağlı olarak yürütmekte olan "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi" İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı'ndan çok daha etkin bir konuma gelmiş, dolayısıyla hiyerarşik yapı ve işleyiş zedelenmiştir.

Yukarıda belirtilen sakıncaları ve olumsuzlukları ortadan kaldırmak amacıyla İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı kaldırılmakta ve bu birimin yerine İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü kurulmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin bir genel müdürlükte toplanması, kamu yönetimi yapımıza ve sanayileşmiş ülkelerdeki uygulamalara da uygun düşmekte, böylece olası bir yetki ve görev karmaşası önlenmiş olmaktadır.

Yukarıda anılan birimlerin görevlerini yerine getirebilmesi ve hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla gereksinim duyulacak kadroların ihdas edilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Yakın ve Orta Doğu Çalışma Enstitüsü (YODÇE) 17 Ocak 1955 tarih ve 13 sayılı ek anlaşma ile ILO tarafından İstanbul'da kurulmuş, 7460 sayılı Kanunla 27 Şubat 1960 tarihinde idaresi Türkiye'ye bırakılmış, 1972 yılına kadar faaliyetini İstanbul'da sürdürmüştür. 3146 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle adı Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi (YODÇEM) olarak değiştirilmiştir.

7460 sayılı Kanunun çok sayıda maddesi 40 yılı aşkın bir süreç içerisinde uygulanabilme özelliğini kaybetmiştir. Bakanlık, bağlı ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları ile diğer kamu ve özel sektör çalışanlarına, işveren ve yönetici personeline çalışma hayatı ve sosyal güvenlik alanlarında eğitim, araştırma, inceleme, yayın, dokümantasyon ve danışmanlık hizmetlerini verebilecek, bu alanlardaki gelişmeleri ülkemize kazandırabilecek çağdaş bir eğitim ve araştırma kurumuna büyük ölçüde ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı karşılayabilmek amacıyla Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi yeniden yapılandırılarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin kurulması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

İş Teftiş Kurulu Başkanlığının görevleri günümüz şartlarına göre yeniden tanımlanmıştır.

Yurtdışındaki ve bir süre yurtdışında bulunduktan sonra ülkemizde yaşayan vatandaşlarımız ve hak sahiplerinin sosyal güvenlik ve çalışma hayatından kaynaklanan sorunlarının çözümü için hizmet vermekte olan Bakanlık ana hizmet birimlerinden Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, yaptığı hizmetler itibariyle Bakanlığın dış ilişkilerini de sürdürmektedir. Halen yerine getirdiği hizmetler itibariyle bu genel müdürlüğün adı "Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş ve 3146 sayılı Kanunda sayılan görevlere ilaveler yapılmıştır.

Bakanlığın görevlerinde, sorumluluklarında ve hizmetlerinde nitelik ve nicelik olarak hızlı bir artış yaşanmaktadır. Teknolojinin sağladığı olanakların kullanılarak, hizmetlerin hızlı, etkin ve verimli bir şekilde ulaştırılabilmesi, Bakanlığın bağlı kuruluşları ve bağlı kuruluşunun ilgili kuruluşlarının bilgi işlem sistemleriyle bağlantılı olarak, sosyal güvenlik kuruluşlarının faaliyetlerinin sürekli olarak izlenebilmesi olanak dahilinde olacaktır. Bakanlığın merkez birimleri, taşra teşkilatı, bağlı ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları ve diğer kurum ve kuruluşlar ile gerekli her türlü bilginin elektronik ortamda alınması ve iletilmesi büyük önem taşımaktadır. Bilgi İşlem Dairesinin sağlayacağı olanaklar ile insan gücü, zaman ve kaynak tasarrufu sağlanacaktır.

Bakanlığın hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütebilmesi için uzman personel ihtiyacı karşılanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Sosyal güvenlik sistemi, primli ve primsiz rejimler olmak üzere iki ana başlık altında toplanmıştır. Bilindiği üzere mevcut durumda primli ve primsiz rejimler iç içe geçmiş durumda olup, primli rejimlerin yürütülmesinden sorumlu olması gereken sosyal sigorta kuruluşları hiçbir prim karşılığı olmayan hizmetler de sağlamak zorunda kalmışlardır. Bu Kanun ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı kuruluşu olarak kurulan Sosyal Güvenlik Kurumunun bünyesinde mevcut primli sosyal güvenlik rejimleri toplanmıştır. Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü bu Kurumun ilgili kuruluşları olarak örgütlenmişlerdir. Sosyal Güvenlik Kurumu, Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı olarak iki kısımdan oluşturulmuştur. Kurum, sosyal güvenlik kuruluşlarının bir araya toplanarak aralarında koordinasyonun, norm ve standart birliğinin sağlanması, aktüeryal hesaplarının ve mali hareketlerinin izlenmesi, ortak veri tabanının kurulması için gerekli çalışmaların yürütülmesi ile görevlendirilmektedir.

Madde 2- Bu Kanunda geçen deyimler tanımlanmaktadır.

Madde 3- Sosyal Güvenlik Kurumu; sosyal güvenlik politikalarının belirlenmesi ve bunların gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması, sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerin korunması ve geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların yapılması, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri için gerekli çalışma ve hazırlıkların yürütülmesi ve bunların sonuçlandırılması, ilgili kuruluşları arasında koordinasyonun ve bu kuruluşların sosyal güvenlik alanındaki uygulamalarında norm ve standart birliğinin sağlanması, aktüeryal hesaplarının incelenmesi, mali hareketlerinin ve çalışmalarının kuruluş amaçlarına uygunluğunun izlenmesi ve ortak veri tabanının oluşturulması için gerekli çalışmaları yapmakla görevlendirilmektedir.

Madde 4- Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu, ülke genelinde sosyal güvenlik politikası ve bu politikanın mali etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi ile görevlidir. Bu görevin etkin bir şekilde yerine getirilmesini teminen, Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulunda sosyal güvenlik kuruluşları genel müdürlerinin yanı sıra ilgili bakanlıkların üst düzey yetkilileri ve konuyla ilgili meslek kuruluşları ve işçi, işveren konfederasyonları temsilcilerinin de katılımlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 5- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı; sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerin korunması ve geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların yapılması, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri için gerekli çalışma ve hazırlıkların yürütülmesi, ilgili kuruluşları arasında koordinasyonun ve bu kuruluşların sosyal güvenlik alanındaki uygulamalarında norm ve standart birliğinin sağlanması, aktüeryal hesaplarının incelenmesi, mali hareketlerinin ve çalışmalarının kuruluş amaçlarına uygunluğunun izlenmesi, ortak veri tabanı oluşturulması ve sosyal güvenlik alanında kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşları gibi hizmet veren, vakıf statüsünde hizmet veren bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personelinin tabi oldukları sandıklarla ilgili işlemler için gerekli çalışmaların yapılması ile görevlendirilmektedir.

Bu görevlerin yerine getirilmesinde bu alanda bilgi ve deneyim sahibi kimselerin başkanlık müşaviri olarak görevlendirilebilmelerine imkan tanınması amacıyla Kurumun teşkilat yapısına Başkanlık Müşavirliği kadrolarının eklenmesi amaçlanmıştır.

Madde 6- Madde ile Başkanlığın ana hizmet birimleri ve yardımcı birimleri belirlenmektedir. Finansman ve Aktüerya Daire Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Daire Başkanlığı ve Koordinasyon Daire Başkanlığı ana hizmet birimi, Personel, Halkla İlişkiler ve İdari İşler Daire Başkanlığı yardımcı birim olarak yapılandırılmıştır.

Kadronun sınırlı tutulması amacıyla, Kurumun temel görevleri dışında ihtiyaç duyduğu ana hizmet birimleri ve yardımcı birimler ile danışma birimleri için Bakanlık veya ilgili kuruluşların söz konusu birimlerinden yararlanması öngörülmektedir.

Madde 7- Finansman ve Aktüerya Daire Başkanlığınca, sosyal güvenlik kuruluşlarının istatistiki veri ve bilgilerinin bilgisayar ortamında bir araya getirilerek dört ayda bir kamuoyuna açıklanmak üzere hazırlıklar yapılması öngörülmektedir. Böylece sosyal güvenlik kuruluşlarının daha şeffaf bir yapıda olması ve kamuoyunun ülkemizdeki sosyal güvenlik sisteminin durumu hakkında düzenli olarak bilgilendirilmesi sağlanmış olacaktır. Ortak veri tabanının oluşturulması için gerekli çalışmalar yapılması ve mali hareketlerinin izlenmesi ile sosyal güvenlik sistemimizin bir merkezden etkin bir şekilde izlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 8- Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Daire Başkanlığı, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmelerinin çalışma ve hazırlıklarının yürütülmesi ve bunların sonuçlandırılması, kişilerin sosyal güvenlik hak ve menfaatlerinin korunması, geliştirilmesi çalışmalarının yapılması ve sosyal güvenlik politikasının gerçekleştirilmesinin sağlanması ile görevlendirilmektedir.

Madde 9- Koordinasyon Daire Başkanlığı, sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi, kuruluşlar arası uyum ve eşgüdüm ile sosyal güvenlik uygulamalarında birlikteliğin sağlanması ve kuruluşlar arası müşterek çalışmaların yürütülmesi, sosyal güvenlik alanında kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşları gibi hizmet veren, vakıf statüsünde hizmet veren bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personelinin tabi oldukları sandıklarla ilgili işlemler için gerekli çalışmaların yapılması ile görevlendirilmektedir.

Madde 10- Personel, Halkla İlişkiler ve İdari İşler Daire Başkanlığına, Kurumun personel, eğitim ve idari işlerinin yürütülmesi, sosyal güvenlik hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde sağlanması amacıyla araştırmalar yapılması, Kurum personelinin atama, eğitim, özlük, emeklilik ve benzeri işlemlerinin yürütülmesi görevinin yanı sıra insan gücü planlaması ve yürütülecek personel politikasına ve ilgili kuruluşların personel sistemlerinin geliştirilerek norm ve standart birliği sağlanmasına yönelik çalışmaları yapmak görevleri verilmektedir.

Madde 11- Madde ile Kurumun ilgili kuruluşları; Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü olarak belirlenmektedir.

Madde 12- Kurum personeli esas olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmakla beraber, hizmetin gereği özel bilgi ve ihtisas gerektiren veya daimi kadro ile

yapılamayan ya da daimi kadro ile yapılması güçlük arz eden işler için sözleşme ile personel çalıştırabilmesi ve sözleşme ile çalıştırılacakların unvanı, adedi, nitelikleri, ücret ve diğer mali hakları ile çalıştırılma usul ve esaslarının Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmesi ve Kurum personeline yapılacak her türlü ödemeler ile diğer harcamaların Bakanlık bütçesinde açılacak özel bölüme konulacak ödenekten karşılanması öngörülmekte ayrıca ilgili kuruluşların personelinin iş ve hizmetin gerektirdiği hallerde Kurumda görevlendirilebilmesine olanak sağlanmaktadır.

Madde 13- Kurumun Başkanı ve Başkan yardımcıları, Başkanlık müşavirleri ile daire başkanları ve diğer personelin atanma usul ve esasları ile nitelikleri belirlenmekte ayrıca sosyal güvenlik hizmetlerinin daha etkin hızlı, verimli ve bilimsel esaslara uygun olarak yürütülmesi ve bu alanda gerekli inceleme ve araştırmaların yapılması amacıyla, sosyal güvenlik uzmanı istihdam edilebilmesi ve bu uzmanların yönetmelikte belirlenecek esaslar çerçevesinde yurt içi veya yurt dışında master veya sertifika programlarına gönderilmesi öngörülmektedir.

Madde 14- Madde ile Kurumun bu Kanuna göre yapılacak işlemlerini, internet de dahil her türlü elektronik bilgi iletişim araçları ile yapabilmesi, arşivleyebilmesi ve elektronik ortamda bilgi ve belge alıp tanzim edebilmesi, böylelikle hizmetin hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 1- Madde ile Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğünde mevcut ilgili dosya, bilgi ve belgelerin başka bir işleme gerek kalmaksızın Kuruma intikalinin sağlanması amaçlanmıştır.

Geçici Madde 2- Bakanlık ve ilgili kuruluşlarda, gerekli şartları taşıyan personelin yaş şartı aranmaksızın sosyal güvenlik uzman yardımcılığı sınavına girebilmeleri sağlanmıştır. Böylece gerekli niteliklere sahip personelin hem kariyer mesleğine sahip olabilmelerine olanak sağlanmış, hem de açıktan alınması öngörülen personelde sınırlamaya gidilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 15- Madde ile 3146 sayılı Kanunun uzun olan adının kısaltılması böylelikle kanun metinlerinde 3146 sayılı Kanuna yapılan atıfların daha kolay ve anlaşılır bir şekilde yer almasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 16- 3146 sayılı Kanunun amaç başlığını taşıyan 1 inci maddesine “İş sağlığı ve güvenliğini düzenlemek ve denetlemek” ibaresi eklenerek, çalışma hayatının ayrılmaz bir parçası olan ve çalışanlar için önem arz eden “iş sağlığı ve güvenliğinin düzenlenmesi ve denetlenmesi”nin de anılan Kanunun amaçları arasına katılması öngörülmektedir.

Madde 17- Bakanlığın görevlerini düzenleyen 3146 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (e) bendinde geçen “işçilerin mesleki eğitimi” ibaresi “çalışanların mesleki eğitimi” olarak değiştirilerek Bakanlığın görevleri arasında sayılan mesleki eğitimin sadece işçileri değil tüm çalışanları kapsamı, ayrıca aynı maddenin (g) bendinde geçen “işçi sağlığı ve iş güvenliği” ibaresi “iş sağlığı ve güvenliği” olarak değiştirilerek; Bakanlığın görevleri arasında sayılan “işçi sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirleri almak” görevinin sadece işçilerin değil tüm çalışanların işyerinin olumsuz etkilerinden korunması, sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmalarının ve iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Bakanlığın teşkilat yapısı yeniden oluşturulduğundan, bağlı kuruluşlar ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının da maddede yer alması amaçlanmıştır.

Madde 19- Bakanlık teşkilat yapısında yapılan değişiklikle, Bakanlık teşkilatında “bağlı kuruluşlar” ve “bağlı kuruluşların ilgili kuruluşları” oluşturulduğundan, madde ile bu kuruluşların da Bakanın yetki ve görev alanlarını düzenleyen madde kapsamına alınması amaçlanmıştır.

Madde 20- Bakanlığın ana hizmet birimlerinden olan Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri ve yerine getirdiği hizmetler dikkate alınarak adı Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmektedir. Aynı şekilde Bakanlığın asli görevleri arasında yer alan iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin günün koşullarına uygun ve etkin şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla “İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı”, “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü” olarak yeniden yapılandırılmakta, ayrıca Bakanlığın önemli ölçüde ihtiyaç duyduğu “Bilgi İşlem Dairesi” yardımcı hizmet birimi olarak yapılandırılmakta, söz konusu bu değişiklikler Bakanlık kuruluş Kanununun ilgili bölümlerine işlenmektedir.

Madde 21- Yurtdışındaki ve bir süre yurtdışında bulunduktan sonra ülkemizde yaşayan vatandaşlarımız ve hak sahiplerinin sosyal güvenlik ve çalışma hayatından kaynaklanan sorunlarının çözümü için hizmet vermekte olan Bakanlık ana hizmet birimlerinden Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, yaptığı hizmetler itibariyle Bakanlığın dış ilişkilerini de sürdürmektedir. Halen yerine getirdiği hizmetler itibariyle bu genel müdürlüğün adı “Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiş ve 3146 sayılı Kanunda sayılan görevlere ilaveler yapılmıştır.

Günümüzde Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere tüm dünyada sosyal politika alanında çok hızlı ve dinamik bir değişim yaşanmaktadır. Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü 13 ülkedeki teşkilatı aracılığıyla Bakanlık ve ilgili kurum ve kuruluşlarının bu alanda ihtiyaç duyduğu bilgi, mevzuat ve istatistiki veriler ile sosyal politika alanındaki gelişmeleri çok güncel ve hızlı bir şekilde takip edebilmektedir. Esasen halen bu teşkilat tarafından yürütülmekte olan bu görev Genel Müdürlüğün görevleri arasında sayılarak düzenli bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Yurt dışında yaşayan veya bir süre yurt dışında çalışmış olmakla birlikte kendisi ya da hak sahipleri ülkemizde yaşayan vatandaşlarımızın yabancı ülke mevzuatları ile ikili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerinden kaynaklanan haklarının takibi, korunması ve hak sahiplerine verilmesinin sağlanması hususunda etkinliğin artırılabilmesi, işlemlerin hızlandırılabilmesi amacıyla Bakanlık yurt dışı teşkilatının gerekli görüldüğü hallerde diğer görevlerinin yanı sıra sosyal güvenlik kuruluşlarının irtibat bürosu şeklinde de hizmet vermeleri sağlanmaktadır.

Yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin tadili çalışmalarında sosyal güvenlik kuruluşları arasındaki koordinasyon Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte iken bu Genel Müdürlüğün kapatılıp yerine oluşturulan Sosyal Güvenlik Kurumunun bağlı kuruluş statüsünde olması nedeniyle bu görev Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Madde 22- Bu maddede yeni kurulan İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün görevleri tanımlanmıştır. İşçi sağlığı ve güvenliği kavramı günün koşullarına uygun olarak iş

sağlığı ve güvenliği kavramı ile yer değiştirmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne, kapatılan İşçi Sağlığı ve Güvenliği Daire Başkanlığının görevlerinin yanı sıra etkin denetim için önerilerde bulunup sonuçlarını izlemek, norm ve standartlar belirlemek, ölçüm, değerlendirme, teknik kontrol, eğitim, danışmanlık hizmetleri vermek, kişisel koruyucuların imalatını yapacak kişi ve kuruluşlara yetki vermek, ithal edilecek kişisel koruyucuların standartlara uygunluğunu belirlemek, bu hususlarda usul ve esasları belirlemek görevlerinin yanı sıra, ilgili meslek odaları ile işbirliği halinde, işyerlerinde görev yapacak işyeri hekimleri ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının eğitim ve sertifikalandırılması görevi İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, iş sağlığı ve güvenliği alanında normlar hazırlamak, geliştirmek, ölçüm, değerlendirme, teknik kontrol eğitim çalışmaları yapmak ve bu çalışmaları yapan kişi ve kuruluşları değerlendirerek yetkilendirmek görevlerini; bu amaçla kurulmuş Genel Müdürlüğe bağlı İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve Bölge Laboratuvarları marifetiyle yerine getirecektir. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi'nin çalışmalarını yönetmek, denetlemek ve düzenlemek görevi bu amaçla Genel Müdürlük görevleri arasına yeni bir fıkra olarak eklenmiş ve bu amaçla bir yönetmelik hazırlanması öngörülmüştür. Böylece mevcut teşkilatlanma ve yapılanma kanun metnine işlenmiştir

Madde 23- Bakanlığın teşkilat yapısında yapılan değişikliklerde, Bakanlık teşkilatında “bağlı kuruluşlar” ve “bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları” oluşturulduğundan Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığının, Bakanlığın bağlı kuruluşları ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarında da teftiş, inceleme ve soruşturma yapabilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 24- Çalışma mevzuatının denetimi görevini yürütmekte olan İş Teftiş Kurulu Başkanlığının görevleri yeniden tanımlanmıştır.

İş Teftiş Kurulu Başkanlığının görevleri arasına İş Teftiş Kurulunun ve müfettişlerinin iş teftişi faaliyet ve işlemleriyle ilgili teftiş, inceleme ve soruşturmaları yürütmek, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde iş yerlerinde uygulamaları incelemek ve izlemek, çalışma hayatı ile ilgili mevzuat çerçevesinde programlı veya program dışı teftiş, inceleme ve soruşturma yapmak, gerekli önlemleri almak ve aldırma görevleri ilave edilmiştir.

Madde 25- Bakanlığın hizmetlerinin daha hızlı, etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi amacıyla, yardımcı birimi olarak kurulan Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının yardımcı birimlerin sayıldığı maddeye işlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 26- Bakanlığın görevlerinde, sorumluluklarında ve hizmetlerinde nitelik ve nicelik olarak hızlı bir artış yaşanmaktadır. Teknolojinin sağladığı olanakların kullanılarak, hizmetlerin hızlı, etkin ve verimli bir şekilde ulaştırılabilmesi, Bakanlığın bağlı kuruluşları ve bağlı kuruluşunun ilgili kuruluşlarının bilgi işlem sistemleriyle bağlantılı olarak, sosyal güvenlik kuruluşlarının faaliyetlerinin sürekli olarak izlenebilmesi olanak dahilinde olacaktır. Bakanlığın merkez birimleri, taşra teşkilatı, bağlı ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları ve diğer kurum ve kuruluşlar ile gerekli her türlü bilginin elektronik ortamda alınması ve iletilmesi büyük önem taşımaktadır. Bilgi İşlem Dairesinin sağlayacağı olanaklar ile insan gücü, zaman ve kaynak tasarrufu sağlanacaktır. Maddede bu amaçların sağlanabilmesine yönelik olarak kurulan daire başkanlığının görevleri tanımlanmıştır.

Madde 27- Madde ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü, İş Teftiş Kurulu Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanı, Esnaf ve

Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü ile konu ile ilgili bir diğer sosyal taraf olan Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu temsilcilerinin de Çalışma Meclisine katılmaları amaçlanmıştır.

Madde 28- Madde ile Bakanlık yurt dışı teşkilatına atanacakların nitelikleri düzenlenmektedir. Bakanlıkça yurt dışında görevlendirilecek personelin yurt dışında bulunduğu sırada yapacağı hizmetler ile bu personelin yurt içinde bulunacağı hizmetler nitelikleri itibarıyla uzmanlık ve çok iyi derecede lisan bilgisi gerektirmektedir. Yurt dışı teşkilatında görevli personel yurt dışı görevi süresince bulunulan ülkenin çalışma, istihdam, sosyal güvenlik, vergi ve yabancılar mevzuatının uygulanması sonucunda vatandaşlarımızın hak kayıplarının önlenmesi amacıyla çalışmalar yapmakta, Avrupa Birliği mevzuatı ve bulunulan ülkenin ilgili mevzuatlarındaki gelişmeleri izlemektedir. Söz konusu personel yurt içinde bulundukları sırada, vatandaş sorunlarının yanı sıra, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Avrupa Konseyi (EC) ve İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) başta olmak üzere uluslararası kuruluşlara raporlar sunulması, bunların uluslararası toplantılarda savunulması gibi görevleri yürütmektedir. Bu görevleri yürütebilecek personelin istihdamının sağlanması amacı ile yurt dışı teşkilatına atanacak personelin statüsünün kariyer uzmanlığına dönüştürülmesi, ayrıca atâşe yardımcılığı ve atâşelik unvanlarıyla yurtdışına atanmak üzere yapılan yarışma ve yeterlik sınavları yerine yurt dışı işçi hizmetleri uzman yardımcılığı ve yurt dışı işçi hizmetleri uzmanlığı sınavlarının getirilmesi amaçlanmaktadır.

Yukarıda görevleri sıralanan ve yurt içinde yurt dışı işçi hizmetleri uzmanlığına sahip personelin, yurt dışı göreve atanırken atâşe yardımcısı, atâşe, müşavir yardımcısı ve müşavir unvanlarıyla atanması öngörülmektedir.

Bakanlık merkez teşkilatında genel müdür ve daha üst görevlerde bulunanların da, bu görevlerde yurt dışına atanma tarihinden itibaren geriye doğru en az iki tam yıl görev yapmış olmak şartıyla yurt dışı teşkilatına sürekli görevle atanabilmeleri imkanının sağlanması amaçlanmaktadır.

Yurt dışına atanacak personelin atanma tarihinde geçerli, çıkarılacak yönetmelikte belirtilen dillerden birini Kamu Personeli Dil Sınavında en az (C) (son beş yıl içinde C veya son on yıl içinde B düzeyi) düzeyinde başarmış olduğunu belgeleme şartının getirilmesi ve Türkçenin genel kabul gördüğü ve kullanıldığı ülkelere yapılacak atamalarda bu koşulun aranmaması amaçlanmıştır.

Madde 29- Bakanlık bağlı kuruluşlarının belirtildiği 3146 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine, teşkilat yapısında gerçekleştirilen yeniden yapılanma sonucu oluşturulan bağlı kuruluşlar ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının yeni statüye uygun olarak eklenmesi, bu kapsamda, yeni kurulan Sosyal Güvenlik Kurumu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin Bakanlık bağlı kuruluşları, önceki yapılanmada bağlı kuruluş statüsündeki sosyal güvenlik kurumlarının ise, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşu olarak düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 30- Bakanlığın bağlı kuruluşları ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının kendi kanunlarındaki atamaya ilişkin hükümlerin saklı tutulması amaçlanmıştır.

Madde 31- 3146 sayılı Kanuna eklenen 36/A maddesi ile bazı görevlere atamalarda aranacak şartlar belirlenmektedir. Bakanlıkta çalışma hayatı, uluslararası ilişkiler ve yurt dışı

işçi sorunları, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin konularında uzmanlaşmış kişiler tarafından yürütülmesi amacıyla ihdas edilen Çalışma Uzmanlığı, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığı kadrolarına atanacakların özel yarışma sınavlarıyla uzman yardımcısı olarak alınıp, uzman yardımcılığında üç yıl çalışmaları ve yeterlik sınavları sonucunda başarılı bulunmaları halinde uzmanlığa atanmaları öngörülmektedir.

Madde 32- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinde Döner Sermaye İşletmeleri kurulmasına imkan sağlanması amaçlanmıştır. Esasen bu döner sermayeler halen faaliyet göstermekte olup yeniden yapılanma nedeniyle döner sermayelerin isim değişikliği yapılması zorunluluğu doğmuş, bu arada kuruluş sermayeleri artırılmıştır.

Madde 33- Bu madde ile 1475 sayılı İş Kanununun 98 inci maddesinin (C) bendindeki cezalar hariç, bu Kanun uyarınca tahakkuk ve tahsil olunan idari para cezaları, 854 sayılı Deniz İş Kanunu ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla, Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletmelerinin işletme gelirlerinden Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi personeline ek ödeme yapılması öngörülmüştür. Böylece kurulacak Döner Sermaye İşletmelerinin verimliliklerinin artırılması, hizmetin sağlanacak maddi olanaklarla daha etkin ve yaygın biçimde yerine getirilmesi, genel bütçeye tabi bulunan Bakanlık, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi personelinin ücretlerinin ve yolluklarının sınırlı olması nedeni ile personelin performans ve verimliliğinin artırılmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Mevcut personel rejimi ve ücret düzeyleri ile hizmetin gerektirdiği nitelikte personel istihdamı sağlanamamakta, ayrıca bazı hizmetlerde görevlendirilecek personel sayısının yetersizliği nedeniyle Bakanlığın ilgili kuruluşlarından geçici görevlendirme suretiyle personel görevlendirilmektedir. Bu durum ise aynı işyerinde, aynı işi yapan personele farklı ücret ödenmesi sonucunu doğurmaktadır. Yapılan düzenleme ile genel bütçeye ek yük getirilmeksizin Bakanlık, bağlı kuruluş ve ilgili kuruluşlarda aynı statüdeki personel arasındaki ücret farklılığının asgariye indirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 34- Madde ile 3146 sayılı Kanuna ek maddeler eklenmesi öngörülmektedir.

Ek Madde 1-Madde ile, iş ve hizmetin gerektirdiği hallerde bağlı kuruluşların ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının personelinin Bakanlıkta çalıştırılabilmesine imkan sağlanması amaçlanmıştır.

Ek Madde 2- Madde ile Bakanlıkça yapılacak her türlü iş ve işlemlerin, internet de dahil her türlü elektronik bilgi iletişim araçları ile yapılabilmesi, arşivlenebilmesi ve elektronik ortamda bilgi ve belge alınıp, tanzim edilebilmesi, böylelikle hizmetin hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 35-Madde ile 3146 sayılı Kanuna geçici maddeler eklenmesi öngörülmektedir.

Geçici Madde 9- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yapılan yarışma ve yeterlik sınavlarında başarılı olan personele Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı unvanı verilmiştir. Madde kapsamında bulunan personelin tamamı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının

Yurt Dışı Teşkilatında Görevlendirilecek Personel Yönetmeliği uyarınca her biri yazılı ve sözlü olmak üzere yabancı dil ve mesleki ehliyet sınavları şeklinde yapılan yarışma sınavlarında başarılı olmuş, yine yazılı ve sözlü olarak yapılan yabancı dil ve Atase Yardımcılığı ve Ataşelik sınavları gibi mesleki ehliyet yeterlilik sınavlarına girip bu sınavlarda da başarılı olmuş personelden oluşmaktadır. Yurt dışı kadrolarına atanacak personelin statüsü, Bakanlık merkez teşkilatında genel müdür ve üst görevlerde bulunanlara tanınan istisna dışında kariyer mesleğine dönüştürülerek Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığı olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle yukarıda belirtilen nitelikleri haiz personelin Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığı unvanından yararlandırılması amaçlanmıştır.

Geçici Madde 10- Bu Kanunda öngörülen yönetmeliklerin en geç altı ay içinde çıkarılması öngörülmektedir.

Geçici Madde 11- Kurulacak olan İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesine İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi Döner Sermaye İşletmesinin aynı ve nakdi mal varlığının intikal etmesi ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi Döner Sermaye İşletmesinin hukuki varlığına son verilmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 12- Bu madde ile bu Kanunda öngörülen tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar uygulamada sorun çıkmaması bakımından mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmıştır.

Geçici Madde 13- İşçi Sağlığı Daire Başkanlığının mevcut kadrolarının İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne intikali, Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğünde görevli bulunan personelin özlük haklarının korunması amaçlanmıştır.

Geçici Madde 14- Bu madde ile, Bakanlık merkez ve taşra birimlerinde en az üç yıl hizmeti bulunan ve eğitim durumları ile diğer koşullara sahip personele, yaş şartı aranmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere açılacak ilk uzman yardımcılığı sınavına girebilme imkanı sağlanmıştır. Böylece, hem alanlarında uzmanlaşmış personelin hak ve menfaatlerinin korunması, hem de yeni ihdas edilen uzmanlıklar nedeniyle istihdam edilecek personelde sınırlamaya gidilmesi amaçlanmıştır.

Madde 36- Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi günün koşullarına göre yeniden yapılandırılmakta, Merkezin adı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi olarak değiştirilmekte, bu nedenle kuruluş Kanunun adı da “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Teşkilat Kanunu olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 37- 7460 sayılı Kanun metninde geçen tanımlar Türkçeleştirilmiş ve yeni yapılanmaya uygun hale getirilmiştir.

Madde 38- Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi olarak yeniden yapılandırıldığından teşkilat Kanunun amacı Merkeze verilen yeni görevleri de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 39- Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezinin görevlerine ilişkin 7460 sayılı teşkilat Kanununun 2 nci maddesinin (a) bendi, yeni yapılanmaya uygunluk sağlanması amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Madde 40- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi bünyesinde mevcut olan öğretmenler kurulunun yerine oluşturulması öngörülen Danışma Kurulu' nun teşekkülü ile çalışma usul ve esasları belirlenmektedir.

Madde 41- Eğitim Merkezi bünyesindeki Danışma Kurulunun görevleri belirlenmektedir.

Madde 42- Hizmetlerin daha etkin hızlı, verimli ve bilimsel esaslara uygun olarak yürütülmesi ve bu alanda gerekli inceleme ve araştırmaların yapılması amacıyla Merkezde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı istihdam edilebilmesi ve bu uzmanların seçim ve atanma usul ve esasları belirlenmekte ve yönetmelikte belirlenecek esaslar çerçevesinde yurt içi veya yurt dışında master veya sertifika programlarına gönderilmeleri öngörülmektedir.

Madde 43- Madde ile, Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi idari personelinin, yeniden yapılanma nedeniyle özlük haklarının korunması ve yeni ihdas edilen eğitim uzman yardımcılığı kadroları için açılacak sınavlara halen Merkezde çalışan ve eğitim ve diğer koşulları taşıyan personelin yaş şartı aranmaksızın girebilmeleri, böylelikle merkezde deneyim sahibi personele kariyer uzmanlığı için olanak sağlanması ayrıca açıktan yapılacak atamalarda kısıtlamaya gidilmesi amaçlanmıştır.

Madde 44- Bu Kanun ile yeni ihdas edilen uzmanlık kadrolarına atanacak personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre ek gösterge, zam ve tazminatlardan yararlanmaları ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanı ve Başkan Yardımcısı ile 1. Hukuk Müşavirinin 657 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alması amaçlanmıştır.

Madde 45- Bu Kanun ile kurulan Sosyal Güvenlik Kurumu, primli rejim uygulayan sosyal güvenlik kurumlarını tek çatı altında toplayacak, aralarında koordinasyonu, norm ve standart birliğini sağlayacak, aktüeryal ve mali durumlarını izleyecek, ortak veri tabanı kuracak şekilde yapılandırılmıştır. Bu yapıda bir Kurumun Bakanlık ana hizmet birimi olarak örgütlenmesinin imkan dahilinde bulunmaması nedeniyle Bakanlık bağlı kuruluşu olarak yapılandırılması öngörülmüş, primli rejim uygulayan sosyal güvenlik kurumları bu çatı altında toplanmıştır. 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanunun bu yapıya imkan vermemesi nedeniyle, adı geçen Kanunun 16 ncı maddesine bir fıkra eklenerek Sosyal Güvenlik Kurumu için bir istisna sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 46-3046 sayılı Kanuna göre, ilgili kuruluşların genel müdürlük şeklinde teşkilatlandırılması esastır. Madde ile 3046 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde değişiklik yapılarak Kurumun ilgili kuruluşlarının başkanlık şeklinde de örgütlenebilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Madde 47- Madde ile, bu Kanunla iptali ve ihdası öngörülen kadroların Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümlerinde yer alması amaçlanmıştır.

2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu gereğince yürürlüğe konulan Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü'nün 65 ve 66 ncı maddeleri ile seferberlik ve savaş halinde silahlı kuvvetlerin ve halkın ihtiyacını karşılamak üzere, çalışmalarının aksatılmadan sürdürülmesi gereken kamu ve özel kurum ve kuruluşlardan silah altına alınacak personelle, bu kurum ve

kuruluşlarda savaşta meydana gelebilecek olan tahmini personel zayıflığının saptanması ve ihtiyacın hangi kaynaklardan öncelik sırasına göre ne suretle karşılanacağı ve uygulamanın nasıl yapılacağına ilişkin insan gücü planlaması çalışmalarının Bakanlıkça yürütüleceği hüküm altına alınmış ve daha sonra bu konuya ilişkin Seferberlik ve Savaş Halinde Uygulanacak İnsan Gücü Planlaması Esasları Hakkında Yönetmelik çıkarılmıştır. Söz konusu Yönetmelik gereğince yapılacak planlama ve çalışmalar ülke düzeyinde 81 ili kapsayacak oldukça geniş kapsamlı nitelik taşımaktadır. Ayrıca, 29.6.2000 tarihli ve 4588 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan 618 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ekinde yer alan (3) sayılı listedeki şahsa bağlı kadrolar herhangi bir nedenle boşalması halinde iptal edilmektedir. Bu suretle, Bakanlıktaki toplam 52 adet kadro iptal edilecektir.

Bakanlık bünyesinde yeni oluşturulan İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla önemli bir bölümü yeni ihdas edilen kariyer uzmanlıklarına ayrılarak asgari düzeyde kadro ihdası öngörülmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezine, Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezinin kadroları intikal ettirilmiş, yeniden yapılanma ve hizmetin gereği olarak ihdas edilen kadroların ise asgari düzeyde tutulması amaçlanmıştır.

Madde 48- 4447 sayılı Kanunla; 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığına hak kazanma yaşının yükseltilmesi sonucu, sigorta prim ödeme gün sayısı ve süresini doldurdukları halde emeklilik yaşına ulaşmadan işinden ayrılan kişilerin kıdem tazminatından yararlanmaları amacıyla 1475 sayılı İş Kanununda düzenleme yapılmış, ancak 854 sayılı Deniz İş Kanununda paralel bir düzenleme yapılmamıştır. Bu madde ile söz konusu eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 49- 1475 sayılı İş Kanunu ile 5953 sayılı Basın Mesleğinde çalışanlar ile Çalıştıranlar Arasında Münasebetlerin Tazmini Hakkında Kanuna tabi olanların fazla çalışma ücretlerinde artırım oranı % 50 iken, 854 sayılı Deniz İş Kanununda bu oran % 25 olarak yer almaktadır. Madde ile her üç kanun arasında paralellik sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 50- Bu Kanunla oluşturulan yeni yapılanmaya uygunluk sağlanması amacıyla 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teşkilat Kanunu ve 7460 sayılı Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi Teşkilat Kanununun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 51- Madde ile, mevcut tüzük ve yönetmelikler ve 618 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak çıkarılmış olan ve bu Kanuna aykırı olmayan yönetmeliklerin, diğer düzenlemelerin ve işlemlerin uygulanmasına devam olunması amaçlanmıştır.

Madde 52- Yürürlük maddesidir.

Madde 53- Yürütme maddesidir.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU TEŞKİLATININ KURULMASI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ KISIM

Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Tanımlar ve Kuruluş

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü arasında koordinasyonu ve sosyal güvenlik alanındaki uygulamalarında norm ve standart birliğini sağlamak, aktüeryal hesaplarını incelemek, mali hareketlerini ve çalışmalarının kuruluş amaçlarına uygunluğunu izlemek ve ortak veri tabanı oluşturulması için gerekli çalışmaları yapmak üzere idari ve mali bakımdan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz, genel bütçeye dahil Sosyal Güvenlik Kurumunun kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda geçen;

Bakanlık	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
Bakan	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını,
Kurum	: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
Başkanlık	: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,
Kurul	: Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulunu,
Başkan	: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanını,

ifade eder.

Sosyal Güvenlik Kurumu ve görevleri

MADDE 3.- Sosyal Güvenlik Kurumu, Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından oluşur.

Sosyal Güvenlik Kurumu; sosyal güvenlik politikalarının belirlenmesi ve bunların gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak, sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerin korunması ve geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri için gerekli çalışma ve hazırlıkları yürütmek ve sonuçlandırmak, ilgili kuruluşları arasında koordinasyonu ve bu kuruluşların sosyal güvenlik alanındaki uygulamalarında norm ve standart birliğini sağlamak, aktüeryal hesaplarını incelemek, mali hareketlerini ve çalışmalarının kuruluş amaçlarına uygunluğunu izlemek ve ortak veri tabanı oluşturulması için gerekli çalışmaları yapmakla görevlidir.

Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu ve görevleri

MADDE 4.- Kurul, Bakanın veya Müsteşarın başkanlığında, İçişleri, Maliye, Sağlık bakanları ile Hazine ve Devlet Planlama Teşkilatı müsteşarlıklarının bağlı bulunduğu Devlet bakanları tarafından görevlendirilecek en az genel müdür seviyesinde birer temsilci, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve en fazla işçiyi ve işvereni temsil eden konfederasyonlardan seçilecek birer temsilciden oluşur.

Kurul, sosyal güvenlik politikalarını belirler ve bunların gerçekleştirilmesi için alınması gerekli tedbirleri kararlaştırır.

Kurul, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında Bakanlıkça tespit edilen gün ve gündeme göre toplanır.

Kurulun sekretarya işleri, Kurum tarafından yerine getirilir. Kurulun çalışma usul ve esasları çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve görevleri

MADDE 5.- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı bir Başkan, iki Başkan yardımcısı, sayıları onu geçmemek kaydıyla Başkanlık müşavirleri ve dört daire başkanlığından oluşur. Başkanlık müşavirleri Başkana bağlı olarak görev yapar.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı; ilgili kuruluşları arasında koordinasyonu ve bu kuruluşların sosyal güvenlik alanındaki uygulamalarında norm ve standart birliğini sağlamak, aktüeryal hesaplarını incelemek, mali hareketlerini izlemek ve dört ayda bir kamuoyuna açıklamak, ortak veri tabanı oluşturulması için gerekli çalışmaları yapmak ve yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri için gerekli çalışma ve hazırlıkları yürütmek ve sonuçlandırmak, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklarla ilgili işlemleri yapmakla görevlidir.

Ana hizmet birimleri ve yardımcı birim

MADDE 6.- Başkanlığın;

- a) Ana hizmet birimleri;
  - 1) Finansman ve Aktüerya Dairesi Başkanlığı,
  - 2) Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Dairesi Başkanlığı,
  - 3) Koordinasyon Dairesi Başkanlığı,
- b) Yardımcı birim; Personel, Halkla İlişkiler ve İdari İşler Dairesi Başkanlığından oluşur.

Kurum, kendi teşkilatında bulunmayan ve yukarıda belirtilen ana ve yardımcı hizmet birimleri dışındaki diğer ana ve yardımcı hizmet birimleri ile danışma birimleri için Bakanlık veya ilgili kuruluşlarının ana hizmet birimleri, yardımcı hizmet birimleri ve danışma birimlerinden yararlanır.

Başkanlığın teşkilat şeması Ek-1 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Finansman ve Aktüerya Dairesi Başkanlığı

MADDE 7.- Finansman ve Aktüerya Daire Başkanlığı; ilgili kuruluşların istatistikî veri ve bilgilerini bilgisayar ortamında bir araya getirerek değerlendirmek ve düzenli olarak

dört ayda bir kamuoyuna açıklanmak üzere hazırlık yapmak, mali hareketlerini izlemek, aktüeryal hesaplarını incelemek, gerekli raporları Bakana sunmak üzere hazırlamak, ilgili kuruluşlar arasında ortak veri tabanı oluşturulmasına ilişkin gerekli çalışmaları ve Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmakla görevlidir.

Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 8.- Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri Daire Başkanlığı; sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerin korunması ve geliştirilmesi için çalışmalar yapmak, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri için gerekli çalışma ve hazırlıkları yürütmek ve **sonuçlandırmak**, sosyal güvenlik politikasının gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmakla görevlidir.

Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

MADDE 9.- Koordinasyon Daire Başkanlığı; ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlayacak tedbirleri araştırmak, ortak hedef ve amaçlara yönelik projeleri belirleyerek bunlar arasında uyum ve birlikteliği sağlayacak tedbirleri almak, 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklarla ilgili işlemleri yapmak, yazışmaları yürütmek, sigorta uygulamalarında norm ve standart birliğini sağlayacak çalışmaları ve Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmakla görevlidir.

Personel, Halkla İlişkiler ve İdari İşler Dairesi Başkanlığı

MADDE 10.- Personel, Halkla İlişkiler ve İdari İşler Daire Başkanlığı; Kurumun personel ve eğitim işlerini yürütmek, Kurumun insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalar yapmak, Kurum personelinin atama, eğitim, özlük, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek, ilgili kuruluşların personel sistemlerinin geliştirilmesine, norm ve standart birliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaları yapmak, ilgili kuruluşların kapsamında olanlara hizmet sunumunun daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi için araştırmalar yaparak sonuçlarını değerlendirip tekliflerde bulunmak, Kurulun sekreteryasını yürütmek ve Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmakla görevlidir.

Kurumun ilgili kuruluşları

MADDE 11.- Kurumun ilgili kuruluşları şunlardır;

- a) Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı,
- b) Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü,
- c) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü.

İKİNCİ BÖLÜM

Personel ve Atama

Personel

MADDE 12.- Kurum personeli hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır. Aylık, ek gösterge, zam ve tazminatları ile statüleri bakımından Başkan, Bakanlık Müsteşarı; Başkan yardımcıları, Bakanlık Müsteşar Yardımcıları; Daire Başkanları, Bakanlık Genel Müdür Yardımcıları hakkında uygulanan hükümlere tabidirler.

Kurum, hizmetin gereği özel bilgi ve ihtisası gerektiren veya daimi kadro ile yapılamayan ya da daimi kadro ile yapılması güçlük arz eden işler için sözleşme ile personel çalıştırabilir. Sözleşme ile çalıştırılacakların unvanı, adedi, nitelikleri, ücret ve diğer mali

hakları ile çalıştırılma usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir. Sözleşme ile çalıştırılacaklara ödenecek ücret, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalıştırılan sözleşmeli personele ödenen tavan ücretin üç katını geçemez.

Kurumun personeline yapılacak her türlü ödemeler ile diğer harcamalar, her yıl Bakanlık bütçesinde açılacak özel bölüme Kurum için konulacak ödenekten karşılanır.

İş ve hizmetin gerektirdiği hallerde ilgili kuruluşların personeli Kurumda görevlendirilebilir.

Atama

MADDE 13.- Başkan, Başkan yardımcıları müşterek kararname ile Başkanlık müşavirleri Bakan tarafından, daire başkanları ile diğer personel ise Başkan tarafından atanır. Başkan, Başkan Yardımcısı ve daire başkanı olarak atanacaklarda enaz dört yıllık yükseköğrenim görmüş olma şartı aranır.

Kurum, sosyal güvenlik uzmanı çalıştırabilir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartlara sahip, Kurumun ihtiyaç duyduğu alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar arasında yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda başarılı bulunanlar sosyal güvenlik uzman yardımcılığı kadrolarına atanırlar.

Sosyal güvenlik uzman yardımcılığına atananlar, bu görevde en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla, açılacak yeterlik sınavında ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (D) düzeyinde başarılı olmaları halinde Sosyal Güvenlik Uzmanı unvanını alırlar. Üst üste iki defa yeterlik sınavında başarısız olanlar ile olumlu sicil alamayanlar veya yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar uzman yardımcısı unvanlarını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar.

Uzman yardımcılarında aranacak nitelikler, seçilme usul ve esasları ve diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Sosyal Güvenlik Uzmanları, yurt içi ve yurt dışında yönetmelik ile belirlenecek usul ve esaslar dahilinde Kurumun çalışma konuları ile ilgili master veya sertifika programına gönderilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Geçici Hükümler

MADDE 14.- Kurumca bu Kanuna göre yapılacak işlemler internet de dahil her türlü elektronik bilgi iletişim araçları ve ortamları üzerinden yapılabilir ve arşivlenebilir. Elektronik ortamda bilgi ve belge alınabilir veya bilgi ve belge verilebilir.

Genel hükümler çerçevesinde bu Kanunun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanılabilir.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılan işlemlerin ve arşivlenen bilgilerin tespit ve tevsikinde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşlarının kayıtları esas alınır. Elektronik veya bilgi

işlem ortamında tutulan bilgiler ve manyetik kayıtlar resmi belge niteliğinde olup, adli ve idari merciler nezdinde geçerlidir. Elektronik veya bilgi işlem ortamında tutulan kayıtlara itiraz edilmesi halinde ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler ve belgeler, ibraz tarihinden itibaren 10 yıl süre ile saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Elektronik imza kullanım yetkisinin usul ve esasları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Bakanlık Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğünde mevcut ilgili dosyalar, bilgisayar kayıtları ve diğer dokümanlar Kuruma devredilmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlık veya ilgili kuruluşlarda en az üç yıl fiili hizmeti bulunan ve eğitim durumları ile diğer koşulları taşıyan personel, Kurumca açılacak ilk sosyal güvenlik uzman yardımcılığı yarışma sınavına yaş şartı aranmaksızın girebilir. Açılacak ilk yarışma sınavına başvurmayanlar veya başvurdukları halde her ne sebeple olursa olsun girmeyenler bu haklarını kaybederler.

İKİNCİ KISIM

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 184 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun İle İlgili Değişiklikler

MADDE 15.- 9.1.1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 184 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun adı “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16.- 3146 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 1- Bu Kanunun amacı, çalışma hayatını, işçi-işveren ilişkilerini, iş sağlığı ve güvenliğini düzenlemek, denetlemek ve sosyal güvenlik imkanını sağlamak, bu imkanı yaygınlaştırmak ve geliştirmek, yurtdışında çalışan işçilerimizin çalışma hayatından doğan hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının kurulmasını sağlamak, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.”

MADDE 17.- 3146 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (e), (g) ve (n) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- “e) Çalışanların mesleki eğitimlerini sağlayıcı tedbirler almak,”
“g) İş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirleri almak,”
“n) Bağlı kuruluşlar ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının amaçları ve özel kanunları gereğince idare edilmesini sağlamak ve denetlemek,”

MADDE 18.- 3146 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 3-** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı teşkilatı, merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı ile bağlı kuruluşlar ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarından meydana gelir.”

MADDE 19.- 3146 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.”

MADDE 20.- 3146 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (c) bendinde ve aynı Kanuna ekli “Ek-1 Sayılı Cetvel”in “Ana Hizmet Birimleri” bölümünün (3) numaralı sırasında yer alan “Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü” ibaresi “Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü”, aynı maddenin (d) bendinde ve aynı Kanuna ekli “Ek-1 Sayılı Cetvel” in “Ana Hizmet Birimleri” bölümünün (4) numaralı sırasında yer alan “İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiş ve aynı cetvelin “Yardımcı Birimler” bölümüne “Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı” eklenmiştir.

Bakanlık teşkilat şeması Ek-2 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 21.- 3146 sayılı Kanunun 11 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Madde 11- Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarının yurt dışındaki çalışma hayatı ve sosyal güvenlik mevzuatından doğan hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek,
- b) Yurt dışında çalışanların çalıştıkları ülkelerde ve yurda dönüşlerinde karşılaştıkları çeşitli meselelerin çözülmesinde yurt içinde ve dışındaki kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamak,
- c) Yurt dışı istihdamını takip etmek, yurt dışında Türk işgücünün istihdamı yönünde araştırma ve çalışmalar yapmak, yaptırmak ve istisna akdi ile işgücü anlaşmalarını hazırlamak, bu anlaşmaların yurt dışındaki uygulamasını takip ederek bu konuda politikalar geliştirmek,
- d) Bakanlık yurtdışı kuruluşlarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek,
- e) Çalışma ve sosyal güvenlik alanlarında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla yazışmaları yapmak ve bu kuruluşlara üye olmaktan doğan işleri yürütmek,
- f) Karma ekonomik komisyonlar için Bakanlık görüşlerini belirlemek,
- g) Sosyal politika alanında yabancı literatürü ve mevzuatı izlemek ve raporlar hazırlayarak kullanıma sunmak,

h) Kişi ve hak sahiplerinin yabancı ülke mevzuatlarından doğan sosyal güvenlik haklarının korunması amacıyla, bağlı kuruluş ve bağlı kuruluşların ilgili kuruluşlarınca yapılacak yazışmaların, Bakanlık yurtdışı teşkilatı aracılığı ile yerine getirileceği ülkeleri tespit etmek,

i) Bakanlık, bağlı kuruluş ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarınca yapılacak işlemleri koordine etmek,

j) Yurtdışı birimleri vasıtasıyla sosyal güvenlik sözleşmelerinin uygulanmasını takip etmek, uygulanmasında koordinasyonu sağlamak,

k) Yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bunların tadili çalışmalarında koordinasyonu sağlamak,

l) Bakanlık, bağlı kuruluş ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının, diğer ülkelerin ve uluslararası kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerinde koordinasyonu sağlamak, protokol işlerini yürütmek,

m) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmeleri ve bunların tadili çalışmalarında sağlanacak koordinasyonun usul ve esasları bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 22.- 3146 sayılı Kanunun 12 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

Madde 12 - İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) İş sağlığı ve güvenliği konularında, mevzuatın uygulanmasını sağlamak ve mevzuat çalışması yapmak,

b) Ulusal politikalar belirlemek, bu politikalar çerçevesinde programlar hazırlamak,

c) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

d) Etkin denetim sağlamak amacıyla gerekli önerilerde bulunmak, sonuçlarını izlemek,

e) Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek, ölçüm, değerlendirme, teknik kontrol, eğitim, danışmanlık, uzmanlık ve benzeri çalışmaları yapmak ve bunları yapan kişi ve kuruluşları inceleyerek değerlendirmek ve yetki vermek,

f) Kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının imalatını yapacak kişi ve kuruluşlara yetki vermek, ithal edilecek kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının standartlara uygunluğunu ve bu hususlarda usul ve esasları belirlemek,

g) İşyeri hekimliği yapacak hekimler ile iş sağlığı ve güvenliği konularında kontrol yetkisi verilecek teknik elemanların eğitimini ilgili meslek odaları ile birlikte sağlamak ve müştereken hazırlanacak sertifikaları vermek,

h) İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlamak, programlamak ve uygulanmasını sağlamak,

i) Faaliyet konuları ile ilgili yayın ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek,

j) Mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar da dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak,

- k) İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Bölge Laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek,
l) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Bölge Laboratuvarlarının çalışma usul ve esasları ile personelin görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 23.- 3146 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık teşkilatı ile bağlı kuruluşların ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek,”

MADDE 24.- 3146 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 15-** İş Teftiş Kurulu Başkanlığı Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Çalışma hayatı ile ilgili mevzuat çerçevesinde programlı veya program dışı teftiş, inceleme, soruşturma yapmak, gerekli önlemleri almak veya aldirmek,
- b) Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde iş yerlerinde uygulamaları incelemek ve izlemek,
- c) Çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını izlemek,
- d) Çalışma hayatı ile ilgili mevzuat çalışmaları yapmak, gerektiğinde, teftiş ve denetimler sonucunda, mevzuatın aksayan yönleri, uygulanabilirliği, sektörel bazda ilgili kurum ve kuruluşlarca alınması gereken önlemleri belirleyen Genel Değerlendirme Raporu hazırlamak,
- e) Denetim sonuçlarına ilişkin istatistikleri tutmak, değerlendirmek ve yorumlamak,
- f) Özel kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak,
- g) Müfettişlerin iş teftişi ile ilgili faaliyet ve işlemleriyle ilgili teftiş, inceleme ve soruşturmaları yürütmek
- h) Bakanlık makamı tarafından verilen benzeri işleri yapmak.

İş Teftiş Kurulu ve müfettişlerin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usulleri tüzük ile düzenlenir.”

MADDE 25.- 3146 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 20-** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının merkez kuruluşundaki yardımcı birimleri şunlardır:

- a) Personel Dairesi Başkanlığı,
- b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
- c) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- d) Savunma Sekreterliği,
- e) Özel Kalem Müdürlüğü.”

MADDE 26.- 3146 sayılı Kanunun 22 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Madde 22/A- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatının tüm hizmet ve işlemlerinin, hızlı, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesini sağlayacak otomasyon çalışmaları yapmak ve koordinasyonu sağlamak,
- b) Bilgi işlem çalışmaları için gerekli iş akış ve organizasyonunu düzenlemek, standart ve yöntemleri belirlemek, gerekli analiz ve tasarım çalışmalarını yapmak,
- c) Uygulama programları geliştirerek test etmek, işletime almak ve ihtiyaçlar doğrultusunda güncelleştirilmesini sağlamak, bilgisayar donanım, yazılım ve iletişim alt yapısının sürekli çalışabilirliğini sağlamak,
- d) Performans artırıcı faaliyetlerde bulunmak,
- e) Bilgilerin ihtiyaç duyulacak kişi ve birimlere iletilmesini sağlamak, bu amaçla gerekli çalışma ve işlemleri yapmak,
- f) Bakanlığın ihtiyaç duyduğu istatistiki verilerin yorumlanması ve yayına hazırlanması için gerekli çalışmaları yapmak,
- g) Bağlı ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının bilgi işlem sistemleriyle gerekli koordinasyonu sağlamak,
- h) Bakanlığın merkez ve taşra kuruluşlarının haberleşme ve her çeşit elektronik sistemlerinin temin, tesis, bakım ve onarımlarının esaslarını belirlemek amacıyla projeler hazırlamak veya hazırlatmak, gerekli görülen hallerde bakımı onarım işlerini yapmak veya yaptırtmak,
- i) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 27.- 3146 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çalışma Meclisi;

- a) Bakanın veya Bakanlık Müsteşarının başkanlığında, İş Teftiş Kurulu Başkanı, Çalışma Genel Müdürü, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü, bakanlıklardan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından iştirak edecek birer temsilciden,
- b) Üniversitelerin iş hukuku, sosyal ekonomi, sosyal siyaset, iş fizyolojisi, iş sağlığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği, iş mühendisliği ve gündemdeki konularla ilgili dallardan Yüksek Öğretim Kurulunca seçilecek beş öğretim üyesinden,
- c) En fazla işçiyi ve işvereni temsil eden konfederasyonlardan seçilecek üçer temsilciden,
- d) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunca seçilecek üç temsilciden, meydana gelir.”

MADDE 28.- 3146 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurtdışı sürekli göreve, yurtdışı işçi hizmetleri uzmanları, yurtdışında görevlendirmeye ilişkin mevzuat gereğince yapılan sınavlarda başarılı olup, yurtdışında en az üç yıl sürekli kadrolarda görev yaptıktan sonra Bakanlık ya da bağlı kuruluşlarla bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları kadrolarında çalışanlar ile Bakanlık merkez teşkilatında genel müdür ya da daha üst görevlerde bulunanlar bu görevlerde yurtdışına atanma tarihinden itibaren geriye doğru en az iki tam yıl çalışmış olmak kaydıyla çıkarılacak yönetmelik ile belirlenen esaslar dahilinde ataşe yardımcısı, ataşe, müşavir yardımcısı veya müşavir

unvanlarıyla atanabilirler. Yurtdışı kadrolarına atanacakların, atanma tarihinde yönetmelikte belirtilen yabancı dillerin birinden en az (C) düzeyinde geçerli Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı puanına sahip olması zorunludur. Ancak, Türk dilinin kabul gördüğü ülkelere sürekli göreve atanma durumunda dil sınavı şartı aranmaz. Yurtdışı atamalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 29.- 3146 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 30 –** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları şunlardır;

- a) Bağlı Kuruluşlar:
  - 1) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı,
  - 2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi
  - 3) Ereğli Kömür-Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı,
- b) Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşları:
  - 1) Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı,
  - 2) Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü,
  - 3) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü.”

MADDE 30.- 3146 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlık bağlı kuruluşları ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının kanunlarındaki atamaya ilişkin hükümler saklıdır.”

MADDE 31.- 3146 sayılı Kanuna 36 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Bazı görevlere atamalarda aranacak şartlar”

“**Madde 36/A-** Bakanlık merkez teşkilatında, çalışma uzmanı ve yurtdışı işçi hizmetleri uzmanı, merkez ve taşra teşkilatında iş sağlığı ve güvenliği uzmanı çalıştırılabilir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartlara sahip, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar arasında yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda başarılı bulunanlar çalışma uzman yardımcısı, yurtdışı işçi hizmetleri uzman yardımcısı ve iş sağlığı ve güvenliği uzman yardımcısı kadrolarına atanırlar.

Çalışma uzman yardımcılığına, yurtdışı işçi hizmetleri uzman yardımcılığına ve iş sağlığı ve güvenliği uzman yardımcılığına atanırlar, bu görevlerde en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik sınavlarında ve yurtdışı işçi hizmetleri uzman yardımcılarının Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (B), diğer uzman yardımcılarının ise en az (D) düzeyinde başarılı olmaları halinde çalışma uzmanı, yurtdışı işçi hizmetleri uzmanı ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanı unvanını alırlar. Üst üste iki defa yeterlik sınavında başarısız olanlar ile olumlu sicil alamayanlar veya yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar, çalışma uzman yardımcısı, yurtdışı işçi hizmetleri uzman yardımcısı ve iş sağlığı ve güvenliği

uzman yardımcısı unvanlarını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar. Uzman yardımcılarında aranacak nitelikler, seçilme usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikler ile düzenlenir.

Çalışma Uzmanları, yurt dışı işçi hizmetleri uzmanları ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanları, yurt içi veya yurt dışında yönetmelik ile belirlenecek usul ve esaslar dahilinde Bakanlığın çalışma konuları ile ilgili master veya sertifika programına gönderilebilir.

MADDE 32.- 3146 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlık, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin verimliliğini sağlamak üzere, Maliye Bakanlığının görüşünü alarak hazırlanacak bir yönetmelikle döner sermaye işletmeleri kurabilir. Döner sermaye kuruluşlarının her birinin kuruluş sermayesi 100 milyar Türk Lirasıdır.”

“Döner sermaye işlemleri, 1050 sayılı muhasebe-i Umumiye Kanununa, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hayati tehlike arz eden konularda 832 sayılı Sayıştay kanununun vize ve tescil hükümlerine tabi değildir.”

MADDE 33- 3146 sayılı Kanuna 39 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Personele yapılacak ek ödeme

Madde 39/A- 1475 sayılı İş Kanununun 98 inci maddesinin (C) bendindeki cezalar hariç, bu Kanun uyarınca tahakkuk ve tahsil olunan idari para cezaları, 854 sayılı Deniz İş Kanunu ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla, Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun uyarınca tahsil olunan idari para cezaları ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin döner sermaye gelirleri ve sair gelirlerden yönetmelikle belirlenecek miktarı Bakanlıkça açılacak bir hesaba yatırılır. Bu paradan, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinde görev yapan kadrolu ve sözleşmeli personele, tutarları, oranları, diğer usul ve esasları, personelin görev unvanı, çalışma verimi, hizmetlerin rasyonelliğini sağlayacak ilkeler göz önünde bulundurularak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 200’ünü geçmemek üzere ek ödeme yapılabilir. Yapılacak ek ödemeden damga vergisi hariç başka vergi, resim ve harç kesintisi yapılmaz. Ek ödemenin dağıtım usul ve esasları çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 34.- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Ek Madde 1- İş ve hizmetin gerektirdiği hallerde bağlı kuruluşların ve bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının personeli Bakanlıkta görevlendirilebilir,

“Ek Madde 2- Bakanlıkça bu Kanuna göre yapılacak işlemler internet de dahil her türlü elektronik bilgi iletişim araçları ve ortamları üzerinden yapılabilir ve arşivlenebilir. Elektronik ortamda bilgi ve belge alınabilir veya bilgi ve belge verilebilir.

Genel hükümler çerçevesinde bu Kanunun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanılabilir.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılan işlemlerin ve arşivlenen bilgilerin tespit ve tevsikinde Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşlarının kayıtları esas alınır. Elektronik veya bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler ve manyetik kayıtlar resmi belge niteliğinde olup, adli ve idari merciler nezdinde geçerlidir. Elektronik veya bilgi işlem ortamında tutulan kayıtlara itiraz edilmesi halinde ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler ve belgeler, ibraz tarihinden itibaren 10 yıl süre ile saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Elektronik imza kullanım yetkisinin usul ve esasları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 35.- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Yurtdışında sürekli görevlendirmeye ilişkin mevzuat gereğince yapılan sınavlarda başarılı olanlardan, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yurtdışında en az üç yıl sürekli kadrolarda görev yapan ve halen Bakanlık ya da bağlı kuruluşlarla bağlı kuruluşun ilgili kuruluşları kadrolarında çalışan personel ile bu sınavlarda başarılı olmuş ve halen yurtdışında görev yapan personel, son iki yıl içinde olumlu sicil almış olmak koşuluyla yurtdışı işçi hizmetleri uzmanlığına hak kazanırlar.

GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler ile Sosyal Güvenlik Kurumunda ihdas edilen daire başkanlıklarının çalışma usul ve esaslarına ilişkin yönetmelikler, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç **altı ay** içinde Bakanlıkten çıkarılır.

GEÇİCİ MADDE 11- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi Döner Sermaye İşletmesinin hukuki varlığı en geç iki yıl içinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin kurulmasıyla sona erer, aynı ve nakdi mal varlığı “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi”ne intikal eder.

GEÇİCİ MADDE 12- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 13- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı kadroları İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne intikal eder. Kadro ve görev unvanları değişmeyenler şahsa bağlı kadrolarda olanlar hariç yeni kadrolarına atanmış sayılırlar.

Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğüne ait kadrolardan bu Kanuna ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar şahsa bağlı kadrolar olup, her ne sebeple olursa olsun boşalmaları halinde genel hükümlere göre iptal edilmiş sayılır.

Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlarla, şahsa bağlı kadrolarda bulunanlar Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatında, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten

itibaren altı ay içinde yeni bir kadroya atanırlar. Atama yapılınca kadar Bakanlıkça ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilirler. Bunların eski kadrolarına ait, aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer özlük hakları (bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ayı geçmemek üzere) şahıslarına bağlı olarak devam eder.

İkinci ve üçüncü fıkralarda sayılanların Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatındaki kadrolara atanmaları halinde bu kadrolarda kaldıkları sürece yapılacak her türlü ödemeler toplamının net tutarı, eski kadrolarında en son ayda almış oldukları her türlü ödemeler toplamının net tutarından az olduğu takdirde, bu durum giderilinceye kadar aradaki fark, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlık merkez ve taşra birimlerinde en az üç yıl fiili hizmeti bulunan ve eğitim durumları ile diğer koşulları taşıyan personel, Bakanlıkça açılacak ilk çalışma uzman yardımcılığı, yurtdışı işçi hizmetleri uzman yardımcılığı ve iş sağlığı ve güvenliği uzman yardımcılığı yarışma sınavlarına yaş şartı aranmaksızın girebilir. Açılacak ilk yarışma sınavlarına başvurmayanlar veya başvurdukları halde her ne sebeple olursa olsun girmeyenler bu haklarını kaybeder.”

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yakın ve Orta-Doğu Çalışma Eğitim Merkezi Teşkilat Kanunu İle İlgili Değişiklikler

MADDE 36.- 27/2/1960 tarih ve 7460 sayılı Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi Teşkilat Kanununun adı “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Teşkilat Kanunu” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 37.- 7460 sayılı Kanunda geçen “İcra Vekilleri Heyeti” ibaresi “Bakanlar Kurulu”, “Çalışma Vekaleti” ibaresi “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı”, Çalışma Vekili” ibaresi “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı”, “Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi” ibaresi “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi”, “Eğitim Merkezi” ibaresi “Eğitim ve Araştırma Merkezi”, “Öğretmenler Kurulu” ibaresi “Danışma Kurulu”, “Eğitim Merkezi Müdürü” ibaresi “Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanı” ve “Eğitim Merkezi Müdür Muavini” ibaresi “Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkan Yardımcısı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 38.- 7460 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 1- Bu Kanunun amacı; çalışma hayatı ve sosyal güvenlik konularında, ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim, araştırma, inceleme, yayın, dokümantasyon ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunmak amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı, bu Bakanlığın kontrol ve denetimine tabi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

MADDE 39.- 7460 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık, bağı kuruluşlar ile bağı kuruluşun ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personelin eğitimlerini sağlamak amacıyla; çalışma hayatı, sosyal güvenlik, işçi işveren ilişkileri, iş sağlığı ve güvenliği, işyeri hekimliği, toplam kalite yönetimi, iş teftişi, istihdam, verimlilik, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konularda eğitim programları hazırlamak, seminerler düzenlemek ve bu konular ile ilgili araştırmalar yapmak.”

MADDE 40.- 7460 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 8-** Danışma Kurulu, Bakanın görevlendireceği Müsteşar Yardımcısının Başkanlığında, Başkan, Çalışma Genel Müdürlüğü, Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünden genel müdür yardımcısı düzeyinde birer temsilci, İş Teftiş Kurulu Başkanının görevlendireceği bir baş iş müfettişi, Bakanlık Personel Dairesi Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Koordinasyon Daire Başkanı, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta İşleri Genel Müdür Yardımcısı, Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık İşleri Genel Müdür Yardımcısı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdür Yardımcısı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdür Yardımcısı ile üniversitelerin iş hukuku, sosyal politika, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili dallarında çalışanlar arasından Yüksek Öğretim Kurulunca görevlendirilecek iki öğretim üyesinden oluşur.

Danışma Kurulunun çalışma usul ve esasları Eğitim ve Araştırma Merkezinin teklifi ve Bakanlığın onayı ile çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 41.- 7460 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 9-** Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Eğitim ve Araştırma Merkezi ile ilgili yönetmelikler hakkında görüş bildirmek ,
- b) Eğitim ve Araştırma Merkezinin eğitim, araştırma, danışmanlık yayın ve diğer faaliyetlerini yönlendirmek,
- c) Eğitim ve Araştırma Merkezinin yıllık faaliyetlerini değerlendirmek,
- d) Eğitim ve Araştırma Merkezinin çalışmalarının etkinliğini artırıcı önerilerde bulunmak.”

MADDE 42.- yeterlik sınavında başarısız olanlar ile olumlu sicil alamayanlar veya yeterlik sınavına 7460 sayılı Kanunun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Eğitim ve Araştırma Merkezinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı çalıştırılabilir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartlara sahip, merkezin ihtiyaç duyduğu alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar arasında yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda başarılı bulunanlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcılığı kadrolarına atanırlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcılığına atananlar, bu görevde en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla, açılacak yeterlik sınavında ve Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (D) düzeyinde başarılı olmaları halinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanı unvanını alırlar. Üst üste iki defa girmeye hak kazandığı

halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcısı unvanlarını kaybederler ve durumlarına uygun diğer kadrolara atanırlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman yardımcılarında aranacak nitelikler, seçilme usul ve esasları ve diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, yurt içi veya yurt dışında yönetmelik ile belirlenecek usul ve esaslar dahilinde Kurumun çalışma konuları ile ilgili master veya sertifika programına gönderilebilir.”

MADDE 43.- 7460 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3.- a) Bu Kanuna ekli (7) sayılı listede yer alan kadrolar şahsa bağlı kadrolar olup, her ne sebeple olursa olsun boşalmaları halinde genel hükümlere göre iptal edilmiş sayılır.

Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlarla, şahsa bağlı kadrolarda bulunanlar Eğitim ve Araştırma Merkezinde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yeni bir kadroya atanırlar. Atama yapılmıyaya kadar eğitim ve araştırma merkezince ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilirler. Bunların eski kadrolarına ait, aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer özlük hakları (bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ayı geçmemek üzere) şahıslarına bağlı olarak devam eder.

Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilenlerin Eğitim ve Araştırma Merkezindeki kadrolara atanmaları halinde bu kadrolarda kaldıkları sürece yapılacak her türlü ödemeler toplamının net tutarı, eski kadrolarında en son ayda almış oldukları her türlü ödemeler toplamının net tutarından az olduğu takdirde, bu durum giderilinceye kadar aradaki fark, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezinde en az üç yıl fiili hizmeti bulunan ve eğitim durumları ile diğer koşulları taşıyan personel, Eğitim ve Araştırma Merkezince açılacak ilk Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcılığı yarışma sınavlarına yaş şartı aranmaksızın girebilir. Açılacak ilk yarışma sınavlarına başvurmamaları veya başvurdukları halde her ne sebeple olursa olsun girmeyenler bu haklarını kaybederler.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Bazı Kanunlar ile Kanun Hükmünde Kararnamelerde Yapılan Değişiklikler

BİRİNCİ BÖLÜM

Devlet Memurları Kanununda Yapılan Değişiklikler

Madde 44- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün A/11 numaralı bendine “Devlet Bütçe Uzman Yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Uzman

Yardımcıları, Çalışma Uzman Yardımcıları, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları”, “Devlet Bütçe Uzmanlığına” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Çalışma Uzmanlığına, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanlığına”,

b) Mülga 213 üncü maddesinden sonra gelen “Zam ve tazminatlar” başlıklı ek maddesinin “II-Tazminatlar” bölümünün “A- Özel Hizmet Tazminatı” bendinin;

1- (h) alt bendine “Devlet Bütçe Uzmanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları,

2- (i) alt bendine “Özürlüler uzmanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları”,

c) I Sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (1/h) bendine, “Maliye Bakanlığı Devlet Bütçe Uzmanları” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Sosyal Güvenlik Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurtdışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları”,

d) II Sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (2) numaralı bendine “Üniversite Genel Sekreteri” ibaresinden sonra gelmek üzere “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanı”,

e) IV Sayılı Makam Tazminatı cetvelinin (5/d) bendine “Kurum Başkanlığı” ibaresinden sonra gelmek üzere “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi”.

ibareleri eklenmiş ve II Sayılı Ek Gösterge Cetvelinin (5) numaralı bendinde yer alan ,”Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi Müdürü “ ibaresi “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkan Yardımcısı” olarak değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13.12.1983 Gün ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun İle İlgili Değişiklikler

MADDE 45.- 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13.12.1983 gün ve 174 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 sayılı Kanun

Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı kuruluşları görev, yetki ve sorumlulukları dikkate alınarak başkanlık şeklinde teşkilatlandırılabilir.”

MADDE 46.- 3046 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yüksek Öğretim Kurulu ve bu Kurula bağlı olanlar ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşları hariç ilgili kuruluşların genel müdürlük şeklinde teşkilatlandırılmaları esastır.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle İlgili Değişiklikler

Madde 47- a) Bu Kanuna Ekli (1) sayılı listelerde gösterilen kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli I sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilişkin bölümüne eklenmiş ve ekli (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar iptal edilerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerinden çıkarılmıştır. Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar şahsa bağlı hale getirilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli IV sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilişkin bölümüne eklenmiştir.

b) Ekli (4) sayılı listede gösterilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli I sayılı cetvele Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı bölümü olarak eklenmiştir.

c) 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde geçen “Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi” ibaresi, “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi” olarak değiştirilmiş ve Ekli (5) sayılı listede gösterilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli III sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi bölümüne eklenmiş, Ekli (6) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerden çıkarılmıştır. Ekli (7) sayılı listede yer alan kadrolar şahsa bağlı hale getirilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli IV sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi bölümüne eklenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Deniz İş Kanunu İle İlgili Değişiklikler

MADDE 48.- 854 sayılı Deniz İş Kanununun Kıdem tazminatı başlıklı 20 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki beş numaralı bent eklenmiştir.

“5. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bendlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için

öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,”

MADDE 49.- 854 sayılı Deniz İş Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yapılacak fazla çalışmanın her saatine ödenecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarı % 50 oranında artırılmak suretiyle bulunacak miktardan az olamaz.”

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 50.- a) 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Kanunun; 8 inci maddesinin (b) bendi, 10 uncu maddesi, 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası ile anılan Kanuna ekli "1 Sayılı Cetvel" de Bakanlığın ana hizmet birimleri arasında yer alan “Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü” ibaresi,

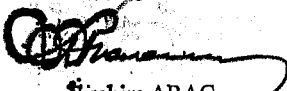
b) 27/2/1960 tarihli ve 7460 sayılı Yakın ve Orta – Doğu Çalışma Eğitim Merkezi Teşkilat Kanununun 4 üncü maddesi, 6 ncı maddesinin (c) ve (d) bentleri, 11 inci maddesinin ikinci fıkrası ile bu Kanunda geçen “öğretmen” ve “öğretmen yardımcıları” ibareleri,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 51.- Mevcut tüzük ve yönetmelikler ile 618 sayılı Kanun Hükmünde Kararnemeye dayanılarak çıkartılmış bulunan ve bu Kanuna aykırı olmayan yönetmeliklerin, yapılan düzenlemelerin ve işlemlerin uygulanmasına devam olunur.

MADDE 52.- Bu Kanun 4/10/2000 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 53.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Adı gıblır

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü